

Tuberculose

Goed om te weten

Sommige mensen denken misschien dat de ziekte in onze westerse landen verdwenen is, maar ze is nog steeds aanwezig, vooral in grote steden zoals Brussel. Tuberculose blijft de dodelijkste infectieziekte ter wereld, met dagelijks 30.000 nieuwe gevallen en 3.400 sterfgevallen. In België ligt de incidentie hoger dan in onze buurlanden, met 800 tot 900 gevallen per jaar, waarvan alleen al in Brussel ongeveer 280.

Tuberculose is een sociale ziekte die de meest kwetsbare mensen treft. De toename van armoede en sociale ongelijkheid, vooral in grote steden, zorgt ervoor dat tuberculose daar 3 tot 4 keer vaker voorkomt dan in de rest van het land. Verschillende factoren, zoals migratiestromen en toenemende onzekerheid van levens-omstandigheden, bemoeilijken de controle van tuberculose. Om die controle te versterken, identificeert het FARES (vzw Fonds des Affections Respiratoires) de volgende prioriteiten:

1. De gezondheidszorg van de eerste en tweede lijn versterken, de toegang tot de zorg verbeteren door lokale voorzieningen en de coördinatie met lokale spelers te versterken om de barrières voor de kwetsbaarste bevolkingsgroepen te overwinnen.
2. Pak de sociaaleconomische gezondheidsdeterminanten aan.
3. Versterk de holistische benadering van de patiënt. Therapietrouw is een uitdaging en vereist een gepersonaliseerde ambulante opvolging voor kwetsbare patiënten, zoals daklozen en mensen met psychische aandoeningen of verslavingen.

Een korte herhaling ... voor professionals

Een moeilijke diagnose, maar vroege opsporing is cruciaal.

Bij tuberculose kunnen de volgende symptomen optreden:

- Hardnekkige hoest (> 3 weken)
- Pijn op de borst of ademhalingsmoeilijkheden
- Opgeven van slijm (soms met sporen van bloed)
- Vermoeidheid
- Koorts
- Vermageren
- Nachtelijk zweten

FARES :

02 538 05 95 of
cpt.bruxelles@fares.be

CRG Brussel (pour la VRGT) :

02 411 94 76 of brussel@vrgt.be

Er zijn verschillende diagnostische methoden beschikbaar :

- Er is de tuberculinehuidtest, ook wel intradermoreactie genoemd, waarmee kan worden vastgesteld of iemand besmet is met de bacil van Koch.
- De IGRA-test (een bloedtest die niet tot de routine behoort in België).
- Er is de radiografie van de longen, aangevuld met bacteriologisch onderzoek, om tuberculose vast te stellen en te bevestigen.

In Brussel dragen de VRGT (Vereniging Respiratoire Gezondheid en Tuberculose) en het FARES bij aan de preventie van tuberculose door middel van monitoring, socio-profylactische activiteiten zoals contactonderzoek en screening van risicogroepen, evenals informatie en sensibilisering van zorg- en welzijnsprofessionals.

Tuberculose

Aandachtspunt voor professionals

Tuberculose is een meldingsplichtige ziekte voor alle artsen en laboratoria. De te volgen procedure wordt hier uitgelegd: <https://tuberculose.vrgt.be/info-voor-professionelen/aangifte>

Tuberculose is te genezen, maar de behandeling duurt lang...

Aangepaste psychosociale begeleiding is daarom aangewezen om de therapietrouw te bevorderen en resistentie tegen tuberculosemedicatie te voorkomen.

In België zijn tuberculosemedicijnen gratis; ze worden vergoed door de sociale zekerheid. Als dat niet het geval is, biedt een door het RIZIV gefinancierd project hulp aan mensen zonder toegang tot zorg.

De ziekenfondsen komen ook tussen via de regeling voor ernstige ziekten binnen de ziekteverzekering.

Voor meer informatie kunt u terecht bij het ziekenfonds van de betrokkene.

Voor de terugbetaling van de kosten verbonden aan de behandeling van tuberculose die niet worden gedekt door de mutualiteit, het OCMW of een andere sociale instelling: BELTA-TBnet is een project dat tot stand is gekomen met de financiële steun van de federale overheid en dat deze terugbetaling garandeert

Info_FR, NL : <https://belta.be/nl/>

Te lezen

Belgisch tuberculoseregister 2022_NL

Verslag over de epidemiologie van tuberculose in België en in de 3 gewesten van het land.

https://tuberculose.vrgt.be/sites/default/files/2022%20Tuberculoseregister%20Belgi%C3%AB%20finaal_0.pdf

Tuberculose - Naar een gezond België (Sciensano)_NL

<https://www.gezondbelgie.be/nl/gezondheidstoestand/overdraagbare-aandoeningen/tuberculose>

Over tuberculose (FARES)_FR, NL

Algemene informatie, geschiedenis, overdracht, besmetting en ziekte, symptomen...

<https://fares.be/tuberculose/a-propos-de-la-tuberculose>
<https://tuberculose.vrgt.be/meer-over-tuberculose/symptomen>

10 feiten over tuberculose (OMS, 2024)_FR, EN, ES

<https://www.who.int/fr/news-room/facts-in-pictures/detail/tuberculosis>

Te lezen

Diverse informatie voor professionals (FARES et VRGT)_FR, NL

Controlestrategie, latente tuberculose-infectie, de ziekte, aangifte van tuberculose in Brussel, screening, specifieke omgevingen, BCG-vaccinatie enz.

<https://fares.be/tuberculose/infos-pour-professionnels>

<https://tuberculose.vrgt.be/info-voor-professionelen>

infofiches voor huisartsen (Promo Santé & MG Asbl en het FARES 2024)_FR, NL

Hulpmiddel met kerninformatie over opsporing, melding, behandelingen, preventie en diagnostische aanbevelingen voor volwassenen en kinderen : https://promo-sante.be/wp-content/uploads/2024/07/FIM-Tuberculose_def-1.pdf

Om te sensibiliseren

De communicatiemiddelen (FARES et VRGT)_FR, NL

Beschikbaar in verschillende talen

Educatieve hulpmiddelen (folders & boekjes) :

Tuberculose, de onbekende ziekte

Latente tuberculose-infectie

Opsporing van tuberculose

Flyer opsporing van tuberculose

Contactgegevens van de centra voor tuberculosepreventie

Voor alle professionals uit de welzijns- en gezondheidszorg

https://fares.be/tuberculose/publications/outils-pedagogiques#b_start=0

<https://tuberculose.vrgt.be/informatiebank>

Contact : cpt.bruxelles@fares.be

Checklist van de symptomen van tuberculose (FARES et VRGT)

In verschillende talen : FR, NL, EN, AR, ES, TI, Pashto, Dari, PL, TR, RU, UK

Omvat een reeks zinnen die vanuit het Frans in verschillende talen zijn vertaald, zodat gezondheidsprofessionals de symptomen van tuberculose bij de patiënt kunnen identificeren.

<https://fares.be/tuberculose/publications/outils-pedagogiques/checklist>

<https://tuberculose.vrgt.be/sites/default/files/VRGT%20-%20Symptomenlijst%20TB%20-%20Nederlands.pdf>

Voor alle professionals uit de welzijns- en gezondheidszorg

Om op te leiden

Opleiding over tuberculose, door het FARES_FR

Het is de bedoeling om het personeel dat in contact komt met risicogroepen voor tuberculose bewust te maken, hun vaardigheden over tuberculose te ontwikkelen en/of te versterken, en in te spelen op specifieke situaties

Gratis

Bestemd voor het medisch-sociale personeel in gevangenissen, het medisch schooltoezicht, Kind en Gezin/ONE, instellingen voor daklozen en/of kansarme personen, instellingen voor druggebruikers, OCMW's, sociale diensten van ziekenhuizen, LOI enz.

14 oktober 2025 van 10 tot 16 uur

Bij de SSMG - Zwitserlandstraat 8, 1060 Sint-Gillis

<https://www.fares.be/tuberculose/formations-1/inscription-a-la-formation-tuberculose>

Opleiding op vraag, gegeven door het FARES_FR

Contact : Lilas Weber (0483 18 70 53 of lilas.weber@fares.be)

<https://fares.be/tuberculose/publications/outils-pedagogiques/checklist>

Voor alle professionals uit de welzijns- en gezondheidszorg

Vorming en opleiding, gegeven door de VRGT_NL

Contact : Annemie Janssens (02 510 60 98 of annemie.janssens@vrgt.be)

Elearning

Gratis

<https://www.vrgt-academie.be/>

Opleiding ter plaatse voor groepen professionals die in contact komen met risicogroepen voor tuberculose

<https://tuberculose.vrgt.be/vorming-opleiding/tuberculose-de-essentie-voor-elke-professional-een-interactieve-e-learning>

Vorming op maat

<https://tuberculose.vrgt.be/vorming-opleiding/vorming-op-maat>

Voor alle professionals uit de welzijns- en gezondheidszorg

Ben je een professional actief in de welzijns- en gezondheidssector? Oefen je je activiteit uit en/of begeleid je mensen in complexe situaties die op het grondgebied van de Zorgzone Zuid-Oost wonen?

Zoek je praktische informatie over het Brusselse zorgaanbod of oriëntatiehulp (dienstverleners, ondersteuningsmaatregelen, proefprojecten, financiële steun enz.)?

Ons team staat elke werkdag van 9 tot 17 uur voor je klaar om je naar de juiste middelen te leiden.

Helpdesk

Zorgzone Zuid-Oost

+32 2 880 29 87

info@zorgzone-zuid-oost.brussels